

MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP PLATYPNEA-ORTHODEOXIA SY U LONG COVID PERIODU

ANTUNOVIĆ M.¹, Zdilar S.¹

¹ KB Dubrava, Zagreb, Croatia
Zavod za pulmologiju

Objective:

UVOD

Platypnea orthodeoxia syndrome (POS) – je rijetko stanje karakterizirano položajnom dispnejom i hipoksemijom koja nestaje ili se smanjuje u ležećem položaju. Stupanj hipoksemije je varijabilan. Dijagnostički kriterij uključuju smanjenje Pa O₂ više od 4 mmHg ili periferne saturacije više od 5%.

Mnogi poremećaji uzrokuju ovaj sindrom, iako su dva odgovorna mehanizma – intrakardijalni i intrapulmonalni shantovi.

Mehanizmi POS-a vjerojatno su posljedica gravitacijske preraspodjele plućnog krvotoka što rezultira povećanim bazalnim fiziološkim shantovima i ventilacijom mrtvog prostora gornje zone zbog pretežno bazalne distribucije konsolidativnih promjena i vaskuloplegije i mikrotromba u teškoj bolesti COVID-19.

PRIKAZ SLUČAJA

Ovdje će biti prikazan slučaj M.D. 37, pacijenta koji je prebolio teški oblik Covid-19 pneumonije i kao posljedicu platypnea-ortodeoxia sindrom te procedure fizikalne terapije koje su korištene za vrijeme njegovog boravka na Jedinici intenzivnog liječenja, potom u Respiratornom centru te u konačnici na Zavodu za Pulmologiju. Svaki od tih odjela, ovisno o stanju pacijenta, tražio je drugačiji pristup. Bazični dio korištenih fizikalnih procedura je respiratorna rehabilitacija kojoj je glavni cilj povećanje plućnog volumena kako bi pacijent što samostalnije mogao provoditi aktivnosti svakodnevnog života. Pristup, metode fizikalne terapije, kao i napor kojem je izložen pacijent, potrebno je prilagoditi trenutnom stanju pacijenta što je poseban izazov kod POS sindroma obzirom da ga karakterizira nagli pad saturacije kod vertikalizacije. Cijelo vrijeme tokom rada s pacijentom od velike je važnosti praćenje parametara, općeg stanja pacijenta, kao i praćenje i stalna korekcija obrazaca disanja.

Korištene metode fizikalne terapije

-vježbe relaksacije

-pozicioniranje

-reedukacija i trening respiratorne muskulature

-vježbe istezanja za dijafragmu i mobilizaciju prsnog koša

ZAKLJUČAK

POS je onesposobljavajuća, ali reverzibilna, rijetka manifestacija kod teške COVID-19 upale pluća. Može koegzistirati s drugim češćim manifestacijama, kao što su dispneja ili desaturacija u mirovanju ili pri naporu. Liječenje je uvelike usmjereno na ublažavanje povezanih simptoma kroz dodatnu potporu kisikom i respiratorne tehnike.

Svaka nova situacija zahtijeva odmak od ustaljenog načina razmišljanja. Covid19 pandemija nas je prisilila da izađemo van vlastitih okvira i usvojimo nove vještine i znanja po pitanju stručnosti u radu, ali i po pitanju naših reakcija na stresne situacije. Brza prilagodba svakog zdravstvenog djelatnika svim aspektima novonastale globalne situacije bila je ključna za pružanje što adekvatnije skrbi pacijentu. Također, komunikacija i suradnja svih kadrova zdravstvenog osoblja od iznimne je važnosti. Covid19 nam je svima bio veliki izazov, zahtijevao je mnogo spremnosti, učenja u hodu i snalaženja u novim situacijama i okolnostima te međusobno dijeljenje novih saznanja.